



Braco Zavrnik publicist

# Zdravje je v resnici zadnja skrb države

Pred kratkim sem med debato o veganskem prehranjevanju na Net TV spoznal zanimivega sogovornika po imenu **Ivan Soče**. Je borec za zdravo prehrano, pri čemer se bori tudi za prevrednotenje pojmov zdravje in zdravljenje. Meni, da je v današnji civilizaciji, tudi pri nas, vse preveč poudarka na zdravljenju, torej na odpravljanju posledic nezdravega načina življenja, in vse premalo (javne) skrbi, namenjene takšnemu načinu življenja, ki ohranja zdravje in tako sploh ne pripelje do potrebe po zdravljenju. Pri tem je ključnega pomena način prehranjevanja oziroma skrb za zdravo hrano.

**Ivan Soče** je ta problem detajlneje razgrnil pred nekaj dnevi, ko je ministru za zdravje Dorijanu Marušiču, sicer zdravniku (po moji presoji gre za daleč največjega pozitivca med dosedanjimi zdravstvenimi ministri), poslal javno pismo. Srž pisma lahko strnemo v sporočilo, da naš (in ne samo naš) zdravstveni sistem s t. i. zdravljenjem v resnici ne skrbi za vnovično vzpostavitev zdravja, ki pomeni popolno psiho-fizično ravnovesje. Rezultat teh prizadevanj je v najboljšem primeru ta, da bolniku za toliko in toliko podaljša življenje in mu lajša muke, ki jih pri tem trpi. Izjema so seveda akutna vnetna in poškodbeno stanja, kjer bi brez nujnih posegov - praviloma kirurških - življenje pacienta naglo ugasnilo. Toda tega je v primerjavi z zdravljenjem oziroma "zdravljenjem" bolezni, predvsem degenerativnih, ki nastanejo zaradi neustreznega življenjskega sloga, zlasti neustrezne prehrane, komaj za vzorec. Prav tukaj, namreč pri hrani, se začne novo poglavje družbene skrbi za njeno ustreznost, ki pa je pri nas praktično ni. Na tej točki se odgovornost razširi z ministrstva za zdravje na ministrstvo za kmetijstvo in prehrano. Dejstvo je, da slednje povsem zanemarija spodbujanje pridelovanja ter uživanja zdrave in sveže hrane, pridelane na higienu način, brez pesticidov in podobne nesnage, in ki po možnosti ni živalskega izvora. Ker tega ni, je biološko pridelana oziroma ekološko sprejemljiva hrana bistveno dražja od "mehansko" pridelanih in predelanih živil in zato dostopna le premožnejšim slojem prebivalstva. Eden zelo preprostih regulatorjev takšnega stanja bi bila večja obdavčitev nezdrave hrane, tako zbran denar pa bi usmerjali v spodbujanje pridelave zdrave bio hrane.

Ob tem naj navedem še povsem sveže podatke EU, ki povedo, da kar 86 odstotkov Evropejcev prezgodaj umre zaradi bolezni, ki bi jih s spremembo prehranskih in življenjskih navad lahko preprečili. Nota bene: tak trend se bo, če bo ljudstvo še naprej jedlo in pilo enako nezdravo, kot se to dogaja, samo še stopnjeval.

Ali, kot v omenjenem pismu ministru piše **Ivan Soče**: "Prosim, usmerite svojo pozornost in angažirajte vse svoje potencialne in potencialne sodelavce v odkrivanje tistih dejavnikov, ki povzročajo vztrajno slabšanje zdravja državljanov. Naredite vse, da preprečite, da bi bilo vsak dan čedalje več ljudi bolnih zaradi zdravju manj koristne hrane, kar povzroči več kot 90 odstotkov vseh bolezni. Posledice so, vem, da to veste tudi Vi, sladkorna, ki se epidemično širi med otroke in vodi do hudih drugih zdravstvenih komplikacij, vključno s slepoto, amputacijami, depresijo ipd., vse bolezni krvožilnega sistema (zamašene žile, visok krvni tlak, srčne kapi ipd.), rak na prebavilih (posebej je v porastu rak na debelem črevesu) in druge vrste raka, hiatusna hernija, operacije na žolču ipd., osteoporoza (operacija kolkov ...), akutna odpoved ledvic (število dializnih bolnikov se stalno povečuje). Vse to pripelje do poslabšanja fizičnega in duševnega zdravja, manjvrednostnega kompleksa, splošne naveličanosti, kolektivne depresivnosti, kar močno zmanjša družbeno produktivnost, razen v delu gospodarstva, ki proizvaja zdravila. Skoraj ni kronične bolezni, katere nastanek, potek in ozdravitev ne bi bili povezani s prehranjevanjem. Zato prosim, usmerite pozornost na glavni vzrok za nastanek bolezni - na hrano. To najučinkovitejše sredstvo za preprečevanje bolezni in mogočno zdravilo je tukaj, je poceni, je varno." ....